

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduñ yhity. Mänitá Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyá coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägájtsät tijaty hánajty mobädajp jadáañäp tunáañäp. Mänitá Jesucristo ja'a quiuguexy jim̄ quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduñ yhawaandägájtsäxä. ² Jaduñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hánajty tøø ñägapxiän.

³ Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduñ mädoob, pønjaty jaduñ hoy cudiuumb nej myiñän cujaay. Hix, mobädajp jaduñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajñäjaayøøby pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp jim̄ Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim̄ hijpä Dioswiinduum, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. Yejpiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduñ. Jaayá'ayäts jayøjp juyypiojc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduñ. Tøø hajxy xñähho'túutäm. Tøø hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieyhájtäm. ⁶ Jaduñ hajxy tøø xpiädáacäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpän; jaduñ ja'a

Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsog hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø møj jaančh pädáacäm. Amén.

⁷ Huuc mädown hajxy; mobädajpä ja'a Jesucristo miänaca'añ jocjooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coø hajxy jaduhñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'øwa'añ xiuudsa'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduhñ.

⁸ “Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyajmayáangombä”, nømä Dios miänaañ. Jaduhñ miädia'agytägø'øy coø ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios møjjuhdujt cøxiä møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtsaačhpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmióoyäm neby hajxy jaduhñ nmee'xtújcämät. Coochä Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä nga'a najtshixø'øwa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch häna'c yaa mädsibø'øbä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduhñ yaa nhity. ¹⁰ Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Näxøø hänäjty jaduhñ. Mänitøch nmädooyy møc quiapxy njøøxcø'ømäambiøch. Jadúhñhøch nmädooyy nebiä xuuxtän. ¹¹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Høøch cøxiä nyajtsohndaac; høøch cøxiä nyajmayaamby. Tijaty miičh mwiinhixaamby, jaduhñ mgujáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Jaduhñä juxtujcpä cajpt

xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Mänítøch nwa'wiimbijty. Je'eçh hänajty nhixaamby pøn̄høch hänajty xmiägaxp. Mänítøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiuñ. ¹³ Jimä Jesucristo hänajty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän. Yoñä wyit hänajty miøødä. Orowøønhaam hänajty quiaaächwøøñä.

¹⁴ Jaançh teh̄m̄ pioobä quiuhwaay hänajty. Jaduhñä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøønhaayän. ¹⁵ Jaduhñä tiecy hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaançh teh̄m̄ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hänajty quiø'ogonhaty maa ja'a yhahooguiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnaxä jiøjpä. Jaduhñä wyiin jiøjp hänajty quiähxø'øgy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷ Cooçh jaduhñ nhijxy, mänítøch nwiin-gugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänítøch xquiø'ønähgajpy ja'a yhahooguiø'øhaam. Mänítøch xñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä. ¹⁸ Jújcyhøch hänajty, tøøch hijty nho'ogy. Mänítøch njujypijcambä. Cábøch mänaa nho'ogaannä. Høøchä cuhdujt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'øyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguiän. ¹⁹ Mgujáayäp jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jájtäp túunäp jäda'ahaty, møød tijaty jadáanäp tunáanäp. ²⁰ Jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä

Diosquexy hajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'øwät, ja'a tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: "Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaaçhpøcy ja'a høøçhcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhñda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴ Je'eçh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijjootpáatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijjootpáatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijjootpaadøøjät neby hajxy myajtsohñdaaquiän. Pø caj, nøcxáambøchä mceratoyøhñdyhajxy nbøgáañäm. Cähxø'p jaduhñ coochä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panøcxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän. ⁷ Hamádoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'eçhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jim ñøcxät maa

ja'a Dioswiinduumän. Jimä tømDSA'am hajxy jioø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

8 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a tøm quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøm hijty yho'ogy; tøm jadähooc jiuypiojtägach. Je'eds jaduñ mänaamb: 9 Nnajuøøbiøch jaduñ coo hajxy mjaanç tehñ chaachpøcy, coo hajxy mjaanç tehñ yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduñ coo mijtsä judíoshajxy haxøøg xñänomy. Jue'e hajxy jaduñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäböjçäp. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyi'i miäböjpy; cab jaduñ ñä'ä tóyyäbä. 10 Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'ä hijxmdsaamb hajxy jaduñ pø tøyhajt hajxy jaduñ mjaanç mäböcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaaçpøga'añ. Cooçhä nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøch mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. 11 Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaächtiuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii møjcu'uhaam.”

12 'Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøm quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaçä

jiõjpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: ¹³ Nnajuóõbiõch cooçh mijts nmädia'agy hoy xquiudiuunä homiänaajä, hoyyä Satanäs jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooçh nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wéeñtiõch nmädia'agy hajxy xquia'a hõxhixä. ¹⁴ Je'eçh mäbøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajnähiõø'øý nebiä Balaam jecy yajnähiõøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcaxøøyy coo ja'a judíoshajxy ñäma'awøøjät cooc tyijy jaduhñ yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamädoowøøjät, coo hajxy quiaý yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵ Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'øwaanä. Cábøch mäbøjnäbä ja'a mädia'agy jaduhmbä nme'e'xy. ¹⁶ Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'øý. Pø caj, nõcxáambøch nmädsibø'øwa'añ pønjaty jim haxøøg yajnähiõøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmädsiptunaamby. ¹⁷ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshéspiritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjádaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'uçhpä. Møødøçhä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemxyiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a hõxcapy quia'a najuø'øý. Jagooyyä yhõxcapy ja'a tøøbä mio'oyíjábä.”

¹⁸ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; “Ja'a Jesucristo, jaduhñä

wyiin quiähxø'ogy nebiä jøønhaayän. Jaanč tehṃ yhaamb jaanč tehṃ chämaambä tiecy néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaayá'ayäts jaduhṇ mänaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhṇ coo hajxy hoy mničhogyii, coo hajxy hoy mmäbøcy, coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy møj mjaanč tehṃ miee'xtucy. Jadúhñhøch nnajuøøbiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiuñ. ²⁰ Je'ečh mävøcy hoy nga'a mäniwioøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhjäpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyijy miädia'agy. Pero xjiøjcaxøøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduhṇ yhøhñdaacpä cooc tyijy yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamädowøøjät, coo hajxy quiay yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹ Tøøchä Jezabel mayhooc nja nämä'ay coo ja'a mädia'agy jaduhṃbä ñajtshixøøñät. Pero cab jaduhṇ ñä'ägädä najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambedáambiøch je'eduhṇ møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhóyhøch hajxy nyajtsaächpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgáanäbøchä yhuungä jiugyhajthajxy. Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän coochä wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyä. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiøchä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhṇ. Pø cabä, nyajtsaächpøgáambiøch hajxy jaduhṇ. ²⁴ Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbä, cábøch hajxy waamb nhanehmñä.

(Tøyhájtäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduhñ.)
²⁵ Jagóoyyøch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiúnät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonøch yaa ngädaactägätsät.
²⁶ Pønjaty mäjädaacp, pønjátyhøchä nmädia'agy hoy xyajtúunäp homiänaajä, je'eçhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähädät wiinduhmyhagajpt, ²⁷ nébiøch nDeedy xquihdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miødhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mabøjcäxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpu'uwät varilla haam. ²⁸ Nmo'owáambiøchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

3

¹ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: “Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiunñ. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehm yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'eçh jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiúnät, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä

ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiápxyhøch mijts nyajcumädówät. Cab hajxy hñajty mnajuø'øy mänáajøch mijts nya-jcumädowa'añ. ⁴ Jim hñana'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'øy. Coø hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poob-witmøød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábøchä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñøcxa'añ maaçh nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänítøch hajxy jim ngapxpaaða'añ, pønjatiä xiøø hñajty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtu-jcpä cajptän.”

⁷ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: “Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpa tii cädieey miøødä. Ja'a tøyhájtäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhájtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coø hñajty tii tøø yaghawa'açh, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'øwät. Y coø hñajty tii tøø yhawägüiich, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch coøch nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhöch nnajuøøbiä coøch mijtsä nxøø xquiapxpáatäbä. Páadyhøch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coø hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjatiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mäbøjcäp, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä

cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduñ ñä'a tøyäbä. Nä'a hõhndaacp hajxy jaduñ. Nyajmedsäambiøch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänitøch hajxy jim nyagijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduñ ñajuø'øwät cooch mijts jaduñ ndsocy. ¹⁰ Tøøch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtügät. Páadyhøch mijts ngüendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hñajty ñaxa'añän wiinduhmyñaaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaächpøga'añ. ¹¹ Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduñ hoy mgudiúnät. Jaduñä cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a pøjcät coo hajxy jim mnøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjadaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaannä. Ja'a nDéedyhøchä xiøø, jimhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyiinnähgopcøxphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴ 'Jaduñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a hõhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuñ. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduñ mänaamb: Nñajuøøbiøch jaduñ cooch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy

hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaanç tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduñ mnajuø'øy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduñ mäwínäts hajxy mhity nebiä häyoobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädoogyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduñ hajxy hoy mhíxät. Cooç mijts xmiänuu'xtá'agät, mänítøçhä mbojpä mgädieey hajxy nyajnähwáatsämät. Jaduñ hajxy hoy jim mnøcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduñ mnä'ägädä tsähdiúnät. ¹⁹ Ndsøjpiøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudiunaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehmñajtshixó'øwät. Hix, coo hajxy jaduñ mnä'ä cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúunät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtáacypiøçhä jäya'ayhajxy jaduñ cooç hajxy xjijpøgó'øwät. Mänítøçhä piojpä quiädieey hajxy nyajnähwáatsät. Mänítøch hajxy jaduñ nmøødhíjnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiøçhä cuhdujt hajxy jaduñ cooç hajxy xmiøødgobiernähädät. Jadúhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduñ nmøødgobiernähajpä. ²² Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc

ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän.”

4

¹ Mänítøchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänítøch jaaya'ay xmiägäpxcombä, ja'a jayøbájtøch hänajty tøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädooyy nebiä xuuxtän. Mänítøch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxhøch miich tii jaduhñ jadaañäp.

² Mänítøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänítøchä Dios nwiinhijxy; jim hänajty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamb tsämaambä Dios hänajty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspen, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inch hänajty quiähxø'øgy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänajty yhañ chämamy. ⁴ Jímhøchä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hänajty. Oro hajxy hänajty quiuhjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänajty piädsømy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Jädijpä hänee hänajty jim. Juxtujcä jøøn hänajty jim tiøy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpä. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hänajty jim quiähxø'øgy nebiä hijxt jaanç tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänajty jim jiuhhäñaawiädity. Cøxiä ñi'x quiopc-hajxy hänajty wyiinmøødä, jayøjp jiøøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hänajty quiähxø'øgy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸ Haagä queectmøød hajxy hänajty tädujcjaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hänajty miøødä

møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhm hajxy hänäjty wyl'i miäna'añ:

Jaanč tehṃ wia'adsä Dios;

je'e hajxy nWiindsøn_háj_täm. Cøxiä mäjaa miøødä; homiänaaja ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaanč hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰ mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänäjty wyiinjiicäda'agy, ja'a nähii'xmädaaxpä. Mänitä Dios hajxy hänäjty jiaanč tehṃ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hänäjty wyl'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitä quiuhjén hajxy hänäjty jim ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hänäjty miäna'añ:

¹¹ Dios, højts miič nWiindsøn_hajpy.

Hahixøøby jaduhṃ coo højts miič nwiingudsähgø'øwät, coo højts nmäná'anät coo miič ja'a mäjaa mmøødä, coo miič mmøjjä mjaančhä.

Cøxiä wiinä miič mjaanč tehṃ quiunuu'xy mjaanč tehṃ piäda'agy.

5

¹ Mänitøchä Dios nhijxy coo nocy hänäjty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä nocy hänäjty jiaayä. Juxtujc-hit hänäjty yhahoočhä. ² Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaanč tehṃ miøødpä. Mänit je'e miänaañ:

—Pøn_h cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøn_h cuhdujt hänäjty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy

yhéebät, ni ja'a jim̄bä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jiipiä m̄jcu'uhaambä. ⁴ Mänit̄och njaanč teh̄m̄ jiøøyy, coo p̄on̄ cuhdujt hänajty quia'a m̄øødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiápxät. ⁵ Mänit̄öchä majjäya'ay tu'ug xñämaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mäjädaac. Je'e cuhdujtm̄øød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim̄ go-biernähájtäbä Judánaaxooty. Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judá.

⁶ Mänit̄öchä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim̄ hänajty tiäna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nämädaaxpän, maa ja'a majjäya'ay nähii'xmädaaxpän. Cähxø'p hänajty coo hänajty tøø yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt hänajty; juxtujcä wyiin hänajtypä. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hänajty je'eduh̄n ja'a juxtujcpä. Jim̄ hajxy hänajty wiädity wiinduh̄m̄yhagajpt. ⁷ Mänit̄ä Meeghuungä nocy hoy piøjtsoy. Ja'a Dios jaduñ̄ yejc; yhahooguiø'øhaamby hänajty tøø quiø'øbøc-haty. ⁸ Mänit̄ä Meeghuung wyiinjiicädaacä. Ja'a nämädaaxpä animalhajxy mäwiinjiicädaac m̄øødä nähii'xmädaaxpä majjäya'ayhajxy. Cødu'ugä harpa hajxy hänajty miøødä. Jim̄ä poom hajxy hänajty miøødä orojoønebøhñdiooty. Haa ja'a poom jaduñ̄bä, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduh̄n. Ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä, je'edsä Dios hajxy hänajty pa'yaaxp. ⁹ Mänit̄ä jem̄yhøy hajxy yhøøyy: Miič cuhdujtm̄øød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udät.

Miičh hõjts xñähho'tuut. Paady hõjts cuhdujt nmøødä coo hõjts yaa nhídät Dioswiinduun.

Wiinduhmyhagajpt hõjts ndsooñ. Cõjhayuuc hõjts ngapxy.

¹⁰ Miičh hõjts cuhdujt xmiooyy coo hõjts jim ngob-iernähädät naaxwiin.

Diostuung hõjts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitõchä Diosmoonsä nhijxy jaanč tehmiay. Ja'a Dios hajxy hänajty jiuhdänaawiädijpy møødä animalhajxy møødä majjäya'ayhajxy.

¹² Mänitä Diosmoonsähajxy møc jiaanč tehmyaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč tehmy wyiingudsähgø'øwøøjät.

Hahixøøby jaduħ coo hõjts nmänáanämät coo cøxiä wiinä miøødä, møødä mäjaa, møød coo quiuhwijjiä, møød coo miøjjä jiaančhä.

¹³ Mänit hajxy miänaañ nägøxiä mädyiijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimbä tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiiipiä mejjiootypä:

Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm møødä Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaanč. Møjmäjaa hajxy miøød.

¹⁴ Mänitä nämädaaxpä animalhajxy miänaañ:

—Tsøc.

Mänitä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjiicädaacy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduħ.

6

1 Mänítøchá Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yhahoo'tstuuty ja'a hánajty juxtujc-hithahoočpä. Mänitä animal tu'ug miänaañ:

—Min huug hix̄.

Coo ja'a animal jaduñ miänaañ, jaduñ yajmädooyy nebiä hänee jiäditiän. ² Mänítøchá craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hánajty tu'ug miøødä. Poobcuaañähgøxp hánajty yhäña'ay. Mänitä cuhjén miooyyá. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjäda'agaamb hánajty jaduñ.

³ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaañ:

—Min huug hix̄.

⁴ Mänítøchá craa tu'ug nhíjxcombä. Tsaptscuaañähgøxp hánajty yhäñaabiä. Mänitä cuhdujt miooyyá coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimiädsibø'øyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyyá.

⁵ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaañ:

—Min huug hix̄.

Mänítøchá craa tu'ug nhíjxcombä coo ja'a quipxt hánajty tu'ug miøødä. Jiñgwiaañähgøxp hánajty yhäñaabiä. ⁶ Mänítøchá mädia'agy nmädooyy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hánajtiän:

—Møjyuu jaduñ jadáañäp. Ja'a trigo tu'kílobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada

tägøøgkilobä, jaduñ chowhadaambä mägooxmil.
Pero cap yø'ø hon myaghäyówät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yha-
hoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočpä.
Mänitä miämädaaxpä animal miänaañ:

—Min huug hix.

⁸ Mänitøchä craa tu'ug njaac híjxcombä, ja'a
hänajty xøhjäpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañähgøxp
hänajty yhäñ'ay ja'a poob-lømnäbä. Høxhaamä
møjcu'uhaambä hänajty piamiñ. Mänitä cuhdujt
hajxy miooyä hädaa yaabä naaxwiin coo jäya'ay
hajxy yaghó'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy
hänajty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam,
caahaam.

⁹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yha-
hoo'tstúutcombä ja'a miämägooxc-hithahoočpä.
Mänitøchä háañämähajxy jii by nhijxy altarpa'c,
ja'a hajxy hänajty tøø yagho'ogyijäbä ja'a
Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä
coo hajxy hänajty hoy tøø jiaanč tehñ quiudiuñ.

¹⁰ Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miich højts nWiindsøn hajpy. Miichä
tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawi-
imbjätät jii by naaxwiin.

¹¹ Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyä. Mänit
hajxy ñämaayä coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä
coonä hänajty pedyii tøø yagho'ogyii ja'a hermano
ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mänitä Meeghuung ja'a nocy yha-
hoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočpä.
Mänitä hujx møc ñajxy. Mänitä xøø jyiñøoyy
nebiä jiñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä
nø'tiän. ¹³ Mänitä madsa'a tsajtcøxpä quiahy

naaxwiin jaanč teh̄m miay; jaduñ quiahy nebiä piidstøøm piojca'ayän. ¹⁴ Mänitä tsajt yhadägoyyøøñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tuñ cøxiä wiingtuum ñä'a yajnøcxä møødä naax hānajty hijpä mejyquiujc. ¹⁵ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiiby ñiguiuyu'tsä tsaajutjooty, møødä jim̄bä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy møjhjäpä, møødä mäyøøjäya'ayhajxy, møødä soldadowiindsøn̄hajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a møjcuhdujtmøødpä, møødä nä'a pajäya'ayhajxy. ¹⁶ Mänitä tsaadún hajxy ñämaayy:

—Højts nähgahbéjtäc. Jaduñ højtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim̄ hāñabiä tsajpootyp. Jaduñ højtsä Meeghuung xquia'a yajtsaačhpógät.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo højts hajxy xya-jtsaačhpøgaannä nägøxiä. Cab højts hoy nmee'xtuga'añ.

7

¹ Mänitøchä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hānajty jim̄ tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduñjatiä naaxteec. Mädaaxnax hajxy hānajty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hānajty, jaduñ quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiøxp. ² Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhíjxcombä coo hānajty piedø'øy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hānajty miøødä. Mänit hajxy møc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hānajty tøø quiuhdujtmø'oyíjábä coo hajxy quiädiéyät, coo hajxy cøxypänejiä jiatcø'owät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim̄ mejjiooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéeyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a túnät, høxtä coonä højtsä jäya'ayhajxy hänajty tøø nseñapäda'agy wyiinnähgopcøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mänitøchä mächohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ nämägo'x-cujuxychägui'xmädaaxmilpä.

Nämajmetscjaty hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ.
⁵ Nämajmejtsmil hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judá yhap yhoc-hajxy, møødä Rubén yhap yhoc-hajxy, møødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶ møødä Aser yhap yhoc-hajxy, møødä Neftalí yhap yhoc-hajxy, møødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷ møødä Simeón yhap yhoc-hajxy, møødä Leví yhap yhoc-hajxy, møødä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸ møødä Zabulón yhap yhoc-hajxy, møødä José yhap yhoc-hajxy, møødä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹ Mänitøchä majiäya'ay nhijxy. Wiin-duhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy hänajty miädia'agy. Ja'a Dios hajxy hänajty jim jiuhdänaawiädijpy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaançh tehñ miay hajxy hänajty jaduñ; cab hajxy hänajty hoy yajmächowa'añ. Poobwitmøød hajxy hänajty. Møødä xi'iwhaay hajxy hänajty quiø'øgaphaty.
¹⁰ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy møc:

Xyajnäwhaats højtsä Dios møødä Meeghuung. Go-biernähajpä Dios jaduñ.

¹¹ Nägøxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänajty jiuhdänaawidity. Møødä majjäya'adiøjc-hajxy

hänajty jiuhdänaawiädíjtäbä mөөdä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgөөyy hajxy jaduһ. 12 Mänit hajxy miänaañ:

Tsөгä Dios hajxy jaanč tehм wyiingudsähgөөyyäm cөjxta'axiөө.

Tsөг hajxy mänáañäm coo miөjjä jiaančhä, coo quiuhwijjiä, coo miäjaamөөdä.

Tsөг hajxy nämáayyäm: “Dioscujú'uyäp.”

13 Mänítөчhä majjяя'a'y tu'ug xmiäyajtөөyy:

—Pөñäda'a yө'өduһñ poobwitmөөd. Maa haxiäda'a chooñ.

14 Mänítөч nhadsooyy:

—Wiindsөñ, cábөч nnajuө'өy. Miičhäda'a mna-juөөby.

Mänítөч xñämaayy:

—Yө'ө jäya'ayhajxy, төө hajxy jiaanč tehм chaačhpөcy. Tөө hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduһñ hajxy төө yajñähwáatsäbä.

15 Paady hajxy jim tiäna'ay Dioswiinduum. Xөөmdsuhmä Diostuunğ hajxy jim tiuñ. Cueendähájtäp hajxy ja'a Diósäm. 16 Cabä yuu hajxy mänaa yagjuө'өwaannä, ni cab hajxy tiөdsө'өwáañänä. Cab hajxy xiөөno'ogáañänä, ni cab hajxy yhanho'ogáañänä. 17 Ja'a Meeghuung, jim yhity maa ja'a Dios yhäña'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxon. Cab hajxy jiө'өwaannä xiuudsaañnä je'eguiөxpä coo hajxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8

1 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yha-hoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahoočpä.

Mänit jim yhamooñ tsajpootyp cupc-hora.
 2 Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hänajty jim wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyyá cødu'ug. 3-4 Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jimä orojøønebøhñdy hänajty miøødä. Mänit hoy tiänaaxiøpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim mädøyyä maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Mänitä poom may miooyyá coo jim jiögät ja'a orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a poomjoc hänajty jim maa ja'a Diosän. Jimä Dios hajxy hänajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäbøjpä. 5 Mänitä Diosmoonsä ja'a jøønebøhñdy quionø'cy. Mänitä jøømbajc hoy quiuwobø'øy, ja'a hänajty jim hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

6 Haa ja'a näjuxtujcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxtmøødpä cødu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixøyyänä coo hajxy hänajty xiu'uxa'añ.

7 Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandøøtstuu quiahya hädaa yaabä naaxwiin møødä jøøn møødä nø'ty. Mänitä naaxwiin tiooyy ja'a hänajty miädägøøghitpä cøxiä, møødä quepychaa møødä hujtshaay.

8 Mänitä Diosmoonsä ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitädsä tun crúundäbä hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hänajty je'e. 9 Mänitä miädøøgpä mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhajxy jaduñ. Cøjxä barco qyiñ.

10 Mänitä Diosmoonsä miädägøøgpä xiuuxy. Mänitä madsa'a crúundäbä quiahya jim tsajpootyp. Tooby hänajty je'ebä. Mänit hoy quia'ay

maa ja'a miädägøøghitpä møjnøøjän, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcän. ¹¹ Jaduhnä madsa'a hänajty xiøhaty Tahm. Mänitä nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may yho'cy.

¹² Mänitä Diosmoonsä miämädaaxpä xiuuxy. Mänitä xøø tu'nax yho'cy maa hänajty yhawijt-stuquiän ja'a miädägøøghitpä. Jaduhnä po'o jiajpä møødä madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hänajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hänajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchä wiistä tu'ug nhijxjäyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsähajxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tägøøgpä, mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ chaachpøga'añ, ja'a hajxy jii by tsánaabiä naaxwiin.

9

¹ Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitä madsa'a hawaatst miooyyä coo ja'a jut jaduhn yhawägüi'tstú'udät ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. ² Mänitä jut yhawägüi'tstuuty. Mänitä jøønjoc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitä xøø cøjx wyiindägøøyyii. Mänitä tsajt cøjx jiaty jøønjocjooty. ³ Mänitä mamiu'u jocjooty piädsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jäyøøbiä hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä mu'u tøjpt hajxy miooyyä nebiä caa'ptiøjptän. ⁴ Mänit hajxy yhanehmä coo hujtshaay hajxy quia'a jøø'xät ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbäp pønjetiä Diosseñä hänajty ca'a møød wyiinnähgopcøxp. ⁵ Coo pøn jaduhn tiøbøøjät, jaduhnä mu'udøjpt jiäwø'øwa'añ

nebiä caa'ptiøjpt jäwø'øyän. Mägooxpo'o ja'a mu'uhajxy hänajty miädøba'añ. Pero cabä cuhdujt hajxy miooyyä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambä jäya'ayhajxy hänajty, pero cab hajxy jaduhñ ñä'a ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwínädsä mu'uhajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä tsiptuumbä cuaayän. Jim hajxy hänajty miøødä quiuhduum nebiä orocuhjenbän. Jaduhñä wyiin jiojphajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä ya'adiøjcän. ⁸ Jaduhñä cuhwaay hajxy hänajty miøødä nebiä to'oxiøjcuhwaayän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä leöntu'tstän. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt hajxy hänajty nebiä hacxpøjtän. Coo hajxy hänajty jäyøy, jaduhñ hajxy hänajty jädity nebiä tsiptuumbä cuaaguiarretän. ¹⁰ Jaduhñä tøjpt hajxy hänajty miøødä nebiä caa'ptiøjptän. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo jäya'ay hajxy tiøbät mägooxpo'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsøñhajxiä, jutjooty hänajty chäna'ay, ja'a jaančh tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhøxquéjxänä. Abadón hänajty xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apolión hänajty xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

¹² Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsø'ty hänajty quia'a pedyiinä.

¹³ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooyy coo jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hänajty. ¹⁴ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä ñämaayy, ja'a hänajty tøøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejø'øw, ja'a jim̄ cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøðjän.

¹⁵ Mänit hajxy hoy miäguejø'øyii. Mänit hajxy wyiinguejxä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hänajty tøø yajnähdijyii coo hajxy miäyaghó'ogät. Coo ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduñ xiuuxy, habaat jaduñ coo hajxy jiatcø'øwät. ¹⁶ Mänitøch nmädooy coo mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hänajty miøødä; haagä cuaayhäñaaby hajxy hänajty jaduñ.

¹⁷ Haagä caächpujxtä soldadohajxy hänajty. Jaduñä pujxt color hänajty miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduñä cuaay quiopc-hajxy hänajty nebiä leóncopcän. Tægøøgtu'u hänajty jii by piädsømy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduñä jäya'ayhajxy yagho'cä ja'a tu'ug tægøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jim̄ä cuaay mäjaa hajxy hänajty miøødä maa yhaawhajxiän møød jii by maa tiu'tsthajxiän. Jaduñä tiu'tsthajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä tsahñdycopcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'u'ch.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanç tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yø'øduhmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jiiäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy

hänajty haxøøgwiinmahñdyhaam. Wiingä tægachä to'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieečhñä.

10

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamøød. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jimä hi'inč hänajty miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiøjp hänajty jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hänajty quiø'øbøc-haty ja'a haxädsajtstu'udypä. Mänitä yhahoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajtyiecy piädaacy tø'ødstuum. ³ Mänit møc yaaxy nebiä leóngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänitøch nja tægø'øwaañ cujahbiä waambä häneehajxy quiapxy. Mänitøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni pøñ jaduhñ mga'a ya-jmøødmädiá'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tø'ødstuum, mänit yhahooguiø'ø chajxajy. ⁶ Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehñ miädyiijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooc tøø yhabaatnä. ⁷ Coø yhabáadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtøjiaty nebiä quiuguexy hajxy hänajty jecy tøø yhawaañän. Cabä wiinghänä'c yhawaañä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaañä.

8 Mänítøchä jäya'ay jim̄ tu'ug xñämäaguimbä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajtstu'udypä, ja'a Diosmoonsä quiø'øbøc-hajpiä.

9 Mänítøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooch xmió'owät. Mänítøch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jii by quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

10 Mänítøchä nocyhuung hoy njaanč pøjtsoy. Mänítøch njaanč puhü. Pá'aghøch jaduhñ njaanč juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jii by jiaanč cädaacy maach njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanč juøøyy coo tiahmä. 11 Mänítøch hajxy xñämaayy:

—Tsipecøxp mnägapxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim̄ tsänaabiä wi-induhmyñaa_xwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernähajxy.

11

1 Mänítøchä pa_xyquipxt hajxy xmiooyy. Mänítøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nanaagä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. 2 Pero cab jaduhñ jim̄

mguípxät Diostøghaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim̄ guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxychägui'xmejtspo'o. 3 Nguexáambiøchä

nguguexy metscä coo hajxy jim miädiá'agät ja'a hõõhcøxpä juxychägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuux.
⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hänajty jaduhn. Jaduhn hajxy yho'oga'añ.
⁶ Cuhdujtmøødä Dioscuguexyhajxy hänajty coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hänajty miädia'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhnä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiúnät, yajnø'tycójat. Jaduhnä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambédät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjat, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy. ⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpädøøñä, mänitä animal jii by tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanç tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähgupc hajxy jim wyijtsna'awa'añ mõjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgä cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjiäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägø'owøøjat. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt

hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädia'aga'añ.
¹⁰ Jaanč tehṃ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy
 hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty
 tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcujc
 ñijiäwóyyänä, cab hajxy hänajty yhadsibáanänä.
 Paady hajxy hänajty hotyijä ñä'ä nimio'owa'añii
 hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tägøøgxøø ja nähgupc hänajty
 tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy
 hänajty yagjujypiøga'añ jadähooc. Pønjaty hänajty
 hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbiøga'añ.
¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo
 hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp.
 Hixáanäp hajxy ja'a miädsípäm. ¹³ Mänitiä hujx
 jaanč tehṃ miøc ñaxa'añ. Mänitä tøjc may
 piuma'añ ja'a miämajc-hitpä jim cajpooty.
 Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy
 hänajty tøø jiaac mähmø'øyäbä, jaanč tehṃ
 chähgø'øwaamb hajxy jaduñ. Mänitä Dios
 tsajpootypä hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä.
 Paquiä yhabaadängombä coo ja'a miädägøøgpä
 ñaxáangombä.

¹⁵ Mänitä miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiuuxy.
 Mänit hajxy jim møc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm.

Tøø je'e miøjtägø'øy wiinduhmyñaaxwiin.

Cøjxta'axiøø guiobiernähadaañä.

¹⁶ Jimä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios ha-
 jxy hänajty jiuhhäñaawiädity. Mänitä Dios hajxy

hoy wyiinjiicäda'agy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁷ Mänit hajxy miänaañ:

Dios, højts miich nWiindsøñhajpy.

Cøxiä miich mäjaa mmøødä. Cøjxta'axiøø miich mhity.

Dioscujú'uyäp coo miich tøø mmøjtägøøñä, coo tøø mdägøøñä gobiernähajpä.

¹⁸ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä jia jootma'ady. Pero tøø yhabaady coo miich myajcumädowaannä.

Tøø yhabaady coo miichä ho'ogyjiäya'ayhajxy myajtøyhajtyegaannä, coo myajcuhdägoyyaannä pønjatiä jäya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabä naaxwiin.

Jaduhñ tøø yhabaatpä coo miichä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ pønjaty miich tøø xquiapxpaady, møød pønjatiä mmädia'agy hamuumdu'joot tøø xyajtuunä,

møød pønjaty miich tøø xwyiingudsähgø'øy, hoyyä møjtuunğ hajxy tøø quia'a ja møødhaty.

¹⁹ Mänitä Diostøjc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caja jilby quiähxø'cy tøgooty møødä contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcäbä. Mänit tiägøøyy wädsujpä. Mänitä hänee møc jiädiyty; møødä hujx møc ñajxy. Mänitä caandøøtstuu may quiahyy.

12

¹ Mänitä hijxtahñd jim quiähxø'cy tsajtcøxp jaanç tehñ hoy-yagjuøøñä. Jimä to'oxiøjc hänajty tu'ug yhajajy nebiä xøøjän. Jimä po'o hänajty yajtehm̄bety. Majmetscä madsa'a hänajty quihjenhaty. ² Tøø hänajty tiehm̄

yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyi'i ya'axy. ³ Mänitä hijxtahnd wiingpä wyiingähxó'combä. Tu'ugä dragón hänajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hänajty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä cuhjenmøød. Majcä quiaa'pt hänajty. ⁴ Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug tägøøgpuxypä yajcahy naaxwiin ja'a tsajtcøxpä. Mänitä dragón hoy wyiindänaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyä yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'udsa'añ. ⁵ Mänitä ya'ayhäna'c myiiñ. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaaxwiin. Møc hänajty jaduñ jiaanč tehñ yhane'ema'añ. Mänit jim yajnøcxä Dioswiinduum. ⁶ Mänitä to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hänajty tøø yajnähdijy coo jim yajcayøøjät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷ Mänitä tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hänajty tuumb Diosmoonsäwiindsøn. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy miøødpädø'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy møødpädø'pä. Mänit hajxy ñiñämejtsä. ⁸ Cabä dragónhajxy ñä'ä mäjädaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtmøoyänä coo hajxy jim jiaag hidät tsajpootyp. ⁹ Mänitä dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøhñäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitä jäya'ay jim møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a

møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhm højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim ya-jnähdsoymii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hänajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hänajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhn ñiñähdujcä coo hajxy yhö'ogät. ¹² Mxoondá'agäp hajxy, pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jiiby tsänaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mæbøcy mjada'añ mhabetä'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiby tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduhn. Ñajuøøby jaduhn coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejpiä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhijxy coo hänajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitä to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hänajty tøø yhuungpäadiäbä. ¹⁴ Mänitä to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyy møjjaty, neby jaduhn jäyøy ñócxät pactuum maa hänajty yajcaya'añiijän tägøøgjomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵ Mänitä dragón nøø com yhøxpäxujy nebiä to'oxiøjc jaduhn ñøøgomdsømøøjät. ¹⁶ Mänitä nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduhn. ¹⁷ Mänitä dragón ja'a to'oxiøjc jiaanch tehñ ñähawa'andaacy. Mänitä dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hänajty yaa tsänaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mæbøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hänajty capxpaatpä.

13

¹ Jímhøch hänajty ndäna'ay mejypia'a. Mänítøchä animal cruundä nhixpädsøømy mejjioty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhmbä, haagä haxøøgiatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hänajty haagä cuhjenmøød. ² Jaduhnä ñi'x hänajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhnä tiecy hänajty nebiä osotequiän. Jaduhnä yhaaw hänajty nebiä leónhaawän. Mänitä animal møjcuhdajt miooyyä møødä møcmäjaa. Ja'a dragón jaduhn yejc; yhamdsoo je'e jaduhn. ³ Tu'ugä animal quiopc hänajty quiähxø'øgy nebiä cuhbuxypän. Tøø hänajty chóoccombä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitä animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴ Mänitä dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal møjcuhdajt hänajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhn hajxy hänajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduhn quia'a møødä nej yø'ø animal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduhn quia'a mäjäda'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibó'øwät.

⁵ Mänitä animal cuhdajt miooyyä coo ja'a Dios haxøøg ñänømät. Jaduhn quiuhdujtmóoyyäbä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o. ⁶ Jaanč jatcøøyy jaduhn. Haxøøgä Dios jiaanč nänøømy, møødä Dios tiøjc, møød hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷ Jaduhn quiuhdujtmóoyyäbä coo miädsibó'øwät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agóøjät. Mänit quiuhdujtmóoyyäbä coo ja'a jäya'ayhajxy

yhané'emät nägøxiä, ja'a hajxy yaa tsánaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸ Je'eds hajxy jaduhñ animalwiingudsähgøøyy, pønjatiä xiøø hánajty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'túutämbä. Pønjaty cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiujyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tóøyyämä xiøøhajxy hánajty quiujáhyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hädaa mhuuc tehñ wyiinjuø'owät.

¹⁰ Pønjaty mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjaty mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduhñ hajxy yagho'tägatsáanäbä espadahaam. Hix, pønjaty jaduhñ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtúgät; tsipcøxp hajxy miäbögät.

¹¹ Mänitøchä animal wiingpä nhijx-naaxwiimbädsøømy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hánajty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hánajty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹² Jaduhñsä møjcuhdajt hánajty miøødäbä nebiä jayøbajtpä møjhanimalän. Quipxy hajxy hánajty yhané'emy nämetscä. Mänitä miämetspä møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'owøøjät, ja'a hánajty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä. ¹³ Haa ja'a møjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahñd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴ Coo ja'a jaya'ayä hijxtahñd hajxy yhijxy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduhñ. Mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a animal hajxy yhahädiuunxät, ja'a hánajty

tøø quiuhbuxyíijábä. ¹⁵ Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmooyyä coo ja'a animal yhädiuunnaxy yagjujypiógät, yajcapxó'ógät. Jaduhn je'e quiuhdujtmóoyyábä coo ya-jyagho'ogóójät pønjetiä animalhädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'øwaamb. ¹⁶ Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapadaacy maa yhahooguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷ Pøn hänajty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänajty ca'a møødhájtäp, o ja'a ñúmero, cabä cuhdujt hajxy hänajty mio'oyii coo hajxy jiúyät, coo hajxy tiógät. ¹⁸ Pøn cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal ñúmero miädia'agytiägø'øy. Jaduhn je'e nebiä jäya'ay ñúmeron. Jue'e ñúmero jaduhn, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14

¹ Mänítøchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sióntuñnähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänajty piadánaabiä nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä møød hajxy hänajty cujaay wyiinnähgopcøxphajxy ja'a Meeghuung xiøø møødä Tieedy xiøø. ² Mänítøch jim nmädooyy tsajpootyp nebiä møjnøø may jiäditiän, nebiä hänee møc ya'axiän. Jaduhn hänajty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänajty tøø yajnähwa'açhiijábä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hänajty jim yhøøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hänajty piahäña'ay møødä majjäya'adiøjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy

jiada'añ ja'a jem̄yhøý jaduhmbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiøjc hajxy hänajty tøø miøødtsäna'ay. Jaančh teh̄m yhoy hajxy hänajty jiäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänajty ñøcxø'øy, pianøcxyp hajxy hänajty jaduh̄n. Jayøbajt hajxy yajnähdijjä coo hajxy yajnähwa'adsøøjät, coo hajxy yhuunghadøøjät ja'a Diósäm møødä Meeghúungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a høhnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim̄ Dioswiinduum.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim̄ hänajty jiäyøøwiädity tsajtcøxp. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tægajtpä. Nägøxiä ja'a jäya'ayhajxy hänajty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia møødä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Wiingudsähgø'øw ja'a Dios hajxy. Näma'aw hajxy jaduh̄n coo miøjjä jiaančhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtøyhajtyega'añ. Je'eds cøjx yhädiuñ tsajpootyp møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä nøøgopc.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiuhdägoý, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaančh teh̄m yhaxøögä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piajatcø'øy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby møødä yhahädiuun̄naxy, pøn̄ yajseñapädaacp wyi-innähgopcøxp o quiø'øgøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios

jiaanč tehṃ yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufre-
jooty hajxy chaačhpøga'añ Diosmoonsäwiinduum
møødä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø
hajxy chaačhpøga'añ xøømdsuhṃ, pønjatiä animal
wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pønjatiä
señä jim̄ møødhájtäp. ¹² Pønjatiä Diosmädia'agy
mäbøjp møødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy
tehṃgajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitöchä jäya'ay jim̄ tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduṃ: “Pønjatiä Diosmädia'agy
mäbøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy
yhida'añ.” Tøyhajt jaduṃ. Poo'xáannäp hajxy
jaduṃ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduṃ coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä
Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitöchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy.
Poobjocøxp hänäjty yhäña'ay. Orocuñjén hänäjty
quihjenhajpy. Arroztujt hänäjty quiø'øgaphajpy
jaanč tehṃ jiojpy. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug
piädsøømy maa ja'a Diostsajtøjcän. Mänitä jäya'ay
miøjyaaxä møc, ja'a hänäjty häñaabiä jocøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy
myajpädø'ogät jiiḃy naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm
miäjay. Nøcx yajpädø'og.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanč yajpädø'ogy
arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduṃ
miädia'agytiägø'oy coo ja'a jäya'ayhajxy ya-
jcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä
maa ja'a Diostsajtøjcän. Jim̄ä arroztujt hänäjty
quiø'øgaphajpä jaanč tehṃ jiojpy. ¹⁸ Mänitä wiing
Diosmoonsä piädsøømøyy maa ja'a altarän. Je'e

cuhdujtmøød maa ja'a jøøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arrozsujt cabhiipä:

—Tøø ja'a tsaatyp jii by cha'amy naaxwiin; nøcx yajpädø'øg arrozsujthaam.

¹⁹ Mänitä tsaatyp hoy jiaançh yajpädø'øgy arrozsujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'øyän maa hajxy tiehndse'ediän. Jaduhñ mäwíinädsä Dios yajtsaaçhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mabøquiäbä. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehndse'edy. Comä nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tægøøgmägo'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänajty maa ja'a cuaay frenon.

15

¹ Mänitøchä wiinghijxtahnd jim nhijxy tsajpootyp jaançh tehñ yhamøj, hoy-yagjuøøñä. Juxtújc-høchä Diosmoonsä nhijxy haagä häyohnmøød. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios juxtújc-hooquiä jiaac yajtsaaçhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mabøjpä hädaa yaabä naaxwiin.

² Mänitøchä hijxt nhijxy. Jim hänajty hamøj quioonna'ay. Nebiä mejjiän hänajty quiähxø'øgy. Jaduhñ hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. Jimä jäya'ayä hijxt hajxy hänajty wyiindäna'ay, ja'a animal hajxy hänajty tøø quia'a yajmäjädá'aguiäbä møødä seña, møødä xiøø, møødä ñúmero. Jimä harpa hajxy hänajty miøødäbä. Ja'a Dios jaduhñ yejc. ³ Jaduhñ hajxy hänajty yhöy nebiä Moisés jecy yhöøyyän. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hänajty yhöøbä nebiä Meeghuung yhöøyyän:

Wiindsón Dios, cøxiä miich cuhdujt mjaanč tehñ
miøødä. Møj jaanč miich mjaanč tehñ
tiuñ.

Jaanč tehñ yhoy miich mguhdujt jaduñ. Miich
mhanemby wiinduhmyhagajpt.

⁴ Caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Nägøxiä
miichä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øy.

Nägøxiä hajxy miäna'añ cooc mmøjjä cooc
mjaančhä. Minaamb miich jäya'ayhajxy
nägøxiä xwyiingudsähgø'øwa'añ,

ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä, je'eguiøxpä coo
hajxy tøø yhixy tøø miädoy coo miich mguh-
dujt jiaanč tehñ yhooyä.

⁵ Mänitøchä Diostajtøjc nhijxhawaach
jim tsajpootyp maa ja'a Dios yhäña'ayän.

⁶ Mänitä Diosmoonsähajxy jii by piädsøømy, ja'a
häyohnmøødpähajxy ja'a näjuxtujcpä. Poobwit
hajxy hänajty miøød jaanč tehñ wia'ads. Jimä
orowøøn hajxy hänajty miøødä chi'tsnähgøxp.

⁷ Mänitä orotsim hajxy cødu'ugjaty miooyä.
Tu'ugä animal jaduñ yejcy ja'a nämädaaxpähajxy
hänajty jim häñaabiä Dioswiinduum. Hujtsjatiä
orotsim hänajty. Je'eduhñ nänøømby coo ja'a Dios
ja'a jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yajcumädown'añ,
ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Cøjxta'axiøø ja'a Dios
nä'ägädä hity. ⁸ Jii by Diostajtøgooty, haagä joc
jii by pu'xwädijp. Jimä joc choon maa ja'a Dios
møj jaanč yhitiän. Caj pøn jii by hoy nä'ägädä
tägø'øwa'añ tsajtøgooty høxtä coonä ja'a Dios
hänajty juxtujc-hooc tøø yajtsaačhpøcy ja'a
jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpä.

16

1 Mänítøch nmädooy coo jäya'ay møc quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitä Diosmoonsä näjuxtujcpä ñämaayyä:

—Nøcx hajxy cuhmänactem jii by naaxwiin ja'a orotsimjootypä. Je'eduhn ñänøømby coo ja'a Dios jiaanč tehñ yajcumädoḡa'añ ja'a hajxy ca'a mæbøjpä.

2 Mänitä Diosmoonsä tu'ug hoy quiuhmänactemy hädaa yaabä naaxwiin ja'a yhorotsimjootypä. Pønjätiä animalseñä hänajty møød ja'a hamøjpä, pønjätiä yhädiuunnaxy hänajty wiingudsähgøøyyäp, nägøxiä haxøøgpu'uds hajxy piaatä ja'a jaanč tehñ piahmbä.

3 Mänitä Diosmoonsä miämetspä hoy quiudemø'øy mejjiooty ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añø'tiän. Cøjx yho'ogy mädyiijaty jii by tsänaaby mejjiooty.

4 Mänitä miädägøøgpä hoy mõjnøøjooty quiudemø'øy ja'a yhorotsimjootypä møød jim nøøgopcjooty. Mänitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. 5-6 Mänitä Diosmoonsä ja'a nøøgüendähajpä miänaañ:

—Wiindsøn Dios, caj miičh tii pojpä tii cädieey mmøødä. Cøjxta'axiøø miičh mhity. Hoy jaduñ coo miičhä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy, coo nø'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miičh mgu'ug xyajpuhho'cä møødä miičh mmädia'agy hajxy tøø xyajwá'xäbä.

7 Mänitä tu'jäya'ay miänaañ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduñ. Wiindsón Dios, hoy jaduñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaachpøcy. Miich cuhdujt cøxiä mmøød.

8 Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quiuhdujtmooyyä coo ja'a jäya'ay nõ'ogät. 9 Hoyhoyyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooyy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'owa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñänøømy ja'a jim tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaanç, hoyyä Dios cuhdujt jia møødä maa ja'a häyohngøxpän.

10 Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä quiudemøøyy maa ja'a animal hänajty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'oy majatiä animal hänajty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tiots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jiaanç tehñ chaachpøcy. 11 Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñänøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'owa'añ.

12 Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quiudemøøyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nøø tiøøch. Jaduñä reyhajxy hänajty hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hänajty jim tsohnda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

13 Mänitøchä haxøøgjuøhñdy tægøøg nhixpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømmøøyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, møød maa ja'a animal yhaawjootiän, møød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hänajty yajwá'xäbä. Jaduñä haxøøgjuøhñdy hajxy hänajty quiähxø'ogy nebiä yocchän. 14 Hix,

møjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñajaty hajxy hñajty yajcähxø'øgy. Mänitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nøcxy chiptuna'añ møødä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajnähdijjiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduñ. ¹⁵ Jaaya'ay jaduñ mänaamb: “Cab jaduñ pøn ñä'ägädä najuø'øy mänájøch hñajty ngäda'aga'añ. Jootcuyc je'e pønä Diosmädia'agy hñajty hamuumdu'joot mäbøjp. Jaduñ mäwíinäts hñajty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hñajty chähdiunaañnä.” ¹⁶ Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemñajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay møc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduñ miaañä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx møc ñajxy. Cabä hujx jaduñ mänaaxøø ñaxy neby jaduñ tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä møjcajpt ñiwia'xä. Tägøøghit jaduñ hoy miähmøøñä. Mänitä tøjc cøjx piummy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaächtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hñajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tun cøjx yhadägoyyø'øy møødä naax ja'a hñajty jim hijpä mejyquiujc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hñajty näje'e jiemchä. Coo hajxy jiaançh tehñ chaächpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñämaayy.

17

¹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänajty miøødäbä. Mänítøch xñämaayy:

—Jam nyajnahixø'øy coo ja'a cuhhindo'oxiøjc ja'a mõjpä yajtsaachpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. ² Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänítøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänítøchä Diosmoonsä jim xyajnøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänítøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänajty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hänajty ñänømy. Juxtujcä quiopc hänajty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänajty je'e. Oro hänajty ñaandsømhajpy møødä hočhaa møød perlas. Orotsim hänajty quiø'øggø'øwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hänajty jii by yhity orotsimjooty. ⁵ Jim hänajty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a mõjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhindo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøøñjä. ⁶ Mänítøch nnajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hänajty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänajty tøø yhúucäxä møød hajxy tøø yagho'ogyíjábä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooch jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøøyyhøch jaduhñ. ⁷ Mänítøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduñ coo mwi'li yagjuø'øy. Nhawaanáañbøch miich ja'a to'oxiøjcøxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghãñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tøø mwiinhíxiäbä, jugyhajp hijty yø'øduñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjatiä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhíxät coo tøø jiutpädsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'owa'añ. Pero pønjatiä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujáhyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹ 'Pøn jaduñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'øy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduñ mäwínäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰ Jaanä jaduñduhmbä, jaduñ mäwínäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägoøxc hajxy jaduñ tøø quiuhdägoönä. Tu'ug jäda'ahaty guiobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'øyñä. Coo hänajty tøø tiägøøñä, cab jaduñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägóyyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduñ. Miämetsc-hoocpä jaduñ tøø piädsøømgombä. Mänit nøcxy yho'ogaannä.

¹² 'Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduñnä mõjcuhdujt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdujt hajxy mio'owa'añ møødä

májaa. ¹⁴ Mänit hajxy tiägø'øwa'añ tsiptuum**ä** maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduhñ. Hix, je'e ja'a mõjcuhdajt nä'ägä møød. Pønjaty je'e jiamiøødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäbøcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämäaguimbä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduhñ mäwínäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohm**b**än. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiøjc hajxy miähañhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ ñähgue'egaanä. Chu'udsaamby hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduhñ quiudiúnät nebiä Dios tøø yajnähdijjiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hänäjty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdijjiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhíxiäbä, jaduhñ mäwínäts yø'ø nebiä mõjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøønaxiän.

18

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hänäjty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdajt hänäjty miøødá. Haamb tsämaamb hänäjty jaduhñ. Hajaj jaduhñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mänit møc yaaxy:

—Tøø ja'a mõjcajpt Babilonia quiøxy pumy. Jimä mõjcu'uhajxy chänaañä, møødä haxøøgjuøhñdy madiu'ubä, møødä haxøøghanimalhajxy jäyøøbiä.

³ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä

nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøødän. Tøø ja'a reyhajxy miøødtsäna'ay. Tøø ja'a hajuu-biädøjc-hajxy miäyøøjøøñä je'eguiøxpä coo ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mänitøchä jäya'ay nmädooyy coo hänajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pønjátyhøch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduhñ mga'a pajatcø'øwät, neby hajxy jaduhñ mga'a padsaaçhpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy møj may jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajtsaaçhpøga'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsohmä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjäduhñtiä hajxy myajtsaaçhpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaanç tehñ ñiguiumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaanç tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ yajtsaaçhpøgät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jadúhñhøch chaa nhäña'ay nebiä møjcuhtuhtmøødpän. Nä'ä jájtäbøchä nnihyhap jim. Cábøch jaduhñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coo jaduhñ miäna'añ, paquiä chaaçhpøga'añ. Piaadaambiä yuu møødä häyohn møødä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo jaduhñ chaaçhtiunøøjät. Jaayá'ayäts møjcuhtuhtmøød.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hänajty tøø miøødtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduhñ yhíxät coo hänajty tioonä, mänit hajxy ñäjø'øw ñäxuudsa'añ. ¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänajty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miiç Babiloniacajpt, may miiç cuhdujt hijty

mjaanč tehṃ miøødä. Pero paquiä mjaanč tehṃ quiuhdägooy.

11 Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'øw ñäxuudsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanäxä. 12 Madiu'u toogy hajxy hánajty miøødä: oro, møødä plata, møødä hočhaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hánajty madiu'u miøødäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä elefantetøødashadeeñdiuc-hädiúñäbä, møødä hobiujxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. 13 Jaduhñä canela hajxy hánajty miøødäbä, møødä jøø'xychooy ja'a jaanč tehṃ pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc, møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjúyyäbä. 14 Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miich xquiøxy pøjcä tijaty miich mhadsojpy møødä mmäyøøhadyíjábä.

15 Ñäjø'øw ñäxuudsaambiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty tøø miäyøøj'ø'yäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hánajty tiäna'ay jäguem. 16 Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaanč tehṃ chaachpøcy. Jaduhñ hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočaamøødpä, møødä perlasmøødpä. 17 Paquiä ja'a miäyøøhadyíjábä tøø quiøxy pøjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hānajty wādijpā barcojooty, jäguem hajxy hānajty tiāna'awaambā, mōødä wyiindsōñhajxy, mōød hajxy nā'a wādijpā. ¹⁸ Coohajxy yhiixy coo ja'a cajpt hānajty tiooñā, mānit hajxy yaax̄y:

—Cab mādyii cajpt ñā'ägädā mābaady nej yø'ø møjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mānit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mānit hajxy yáax̄combä:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaanč teh̄m chaačhpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia māyøøjøøñā coo yø'ø cajpt hijty jiaanč teh̄m miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñā.

²⁰ Pøñjaty jim̄ tsānaaby tsajpootyp, ween hajxy nāgøxiä mxooñda'agy, mōødä Diosquexy mōødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumädoy.

²¹ Jaanč teh̄m miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mānitä cruundätsaa yajpādø'cy. Mānit miejyquia'adsøøyy. Mānit miānaañ:

—Jaduhñdsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mānaa ñā'ägädä cāhxø'øgaannä. ²² Cab jaduhñ jim̄ pøñ

xiu'uxaannä. Caj pøñ jim̄ tiunaannä. Cab hajxy jim̄ jiødsaanñä. ²³ Ni jøøn jim̄ quia'a toyaannä. Cab hajxy jim̄ piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaanč teh̄m miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nāgøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøguhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy mōødä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jim̄ä ñø'tyhajxy tøø

miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug
jaduhñ jatcøøyy.

19

¹ Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hänajty jim
ya'axy tsajpootyp:
Møj jaančhä Dios jaduñ. Jaaya'ay hajxy xya-
jwaats xyajtséjäm.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coo møcmäjaa
miøødä.

² Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhñindo'oxiøjc
hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä
coo ja'a yhäxøøgcuhdujt piahíjxäxä ja'a
jäya'ayhajxy nägøxiä, y coo tøø yagho'ogy
ja'a Diosquexypä møødä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumädoḡa'añ,
yejpiä tøyhajt jaduñ; cab nä'ä nägoobä ya-
jcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänäängombä:
Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø
cuhñindo'oxiøjc yhatoy yhapøgø'øḡa'añ.

⁴ Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinji-
jcädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä møødä ani-
malhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänääñ:
—Tøyhajt jaduñ, möj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios
hänajty yhäñ'a'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo
jiaančhä, pønjaty Diosquexy, pønjatiä Dios
wiingudsähgøøby, miøjjä miuutscä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty
quiapxy. Jaduhñ yajmädooyy nebiä mejy møc
yhahøøchän, nebiä hänee møc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduhñ. Tøø tiägøøñä gobiernähajpä.

Jimä mõjcuhdajt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoondáacäm. Tsögä Dios hajxy mõj jaančhä päddäacäm.

Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgaannä. Tøø ja'a jaxie'eb ñiyhahixøøyyänä.

⁸ Howyit jaduhñ jaančhä tehñ yajpøgø'øwáañäp, wa'adspä, haambä tsämaambä, nõmä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänøømbä coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tøø wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchhä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Jootcuyc hajxy yhity pønajaty tøø yajwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämäaguimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁰ Mänitøchhä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wiingudsähgø'øwáañhøch jaduhñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačhä xwyiingudsähgø'øy. Høøchhä Dios xmioonsähajp nej mijts xmioonsähajpäñ, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäböcy mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatiä Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pønjatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawa'ačhä. Mänitøchhä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy

chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hänajty yhäña'ay. ¹² Jaduhnä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjen hänajty miøødä cuhduum. Jimä xøø hänajty miøødä cujaay. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhn nidiuhm najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Jaanč tehñ miajiäya'ay hänajty panøcxp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänajty miøød, jaanč tehñ pioob jaanč tehñ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaanč tehñ jiojy hänajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänajty yajpuxaamby. Jaanč tehñ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaächtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänajty miøødä cujaay wyitcøxp møødä piuuguiøxp: “Hädaa møjcuhdujtmøød; ni pøn møjcuhdujt jaduñ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänajty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänit jaanč tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy møjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänajty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänajty jaduñ møødä

jaaya'aguioxpä ja'a cuaañähgøxp wädiipä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaanč tehṃ jiäya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hänajty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñäjaty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñä craa hänajty tøø wyiinhøøñ pønjaty yø'ø animal seña hänajty møødhajtäp, pønjaty yø'ø animal yhädiuunxay hänajty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hänajty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänajty cuaayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehṃ jiøjpä, ja'a hänajty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehṃ quiu'uxiä.

20

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänajty miänacy. Jimä juthawaatst hänajty quiø'øgonhaty, ja'a hänajty jaanč tehṃ quiøøcpä. Jimä cadena hänajty quiø'øwitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quiø'øxojsä tiecyxiojtsä cadenaam. ³ Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawägüi'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhähoo'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänajty jii by yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduhñ quia'a wiinhøhñnät. Coø hänajty mil jomøjt tøø yhäbejnä, mänit yhäxmadsa'añii. Pero cab hänajty jejcy yajwädita'añii coø hänajty tøø yhäxmachii. ⁴ Mänitøch nhijxy coø cu'ughajxy hänajty yhäña'ay. Haagä møjcu'uhdujtmøød hajxy hänajty

coo hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänítøchä jäya'ayä yháañámähajxy nhijxä, pønjaty hánajty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'pujxä coo hajxy hánajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hánajty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhähädiuunnaxy. Ni cab hajxy hánajty tøø piädáacäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgopcøxp ni quiø'øgøxp. Mänítøch nhijxy coo hajxy jiuypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hánajty tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiuypiojtsohñ. Jootcuyc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøøduñ. Cab hajxy chaaçhtiuna'añii. Coo mil jomøjt hánajty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yháañámähajxy jiaac juypioğaambä nägøxiä, ja'a hajxy hánajty hoy tøø quia'a wädítiabä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coo mil jomøjt hánajty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhöxmadsa'añii. ⁸ Mänit tiägø'øwa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'øwa'añ møødä quiu'ughajxy coo hajxy hánajty chiptuna'añ. Jaanç tehñ miay hajxy hánajty jaduñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhbic jiuhgodø'øwa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jioønjuipøøyyä maa ja'a azufre hánajty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hánajty tøø jioønjuipø'øyijän, møødä craa hánajty tøø jiäya'awyiinhøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaaçhpøga'añ xøømdsuhñ.

11 Mänítøchá Dios nhijxy coo hánajty yháña'ay. Poobä yháñaabiejt hánajty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. 12 Mänítøchá háañämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hājxy hánajty tiána'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hánajty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä háañämähajxy hánajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. 13 Mänitä háañämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hánajty jiiby tøø yhó'oguiäbä. Jadhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hánajty hoy tøø jiäya'ayhātiäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhātiäbä, haducytium hajxy hoy miähmø'øy. 14-15 Mänitä møjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä háañämähajxy jøønjooty quiujuipøøyyä, pønjatiä xiøø hánajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

21

1 Mänítøchá tsajpootyp jemýbiä nhijxy møødä naaxwiin jemýbiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hánajty tiägoonä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hánajty tøø tiägoobiä. 2 Mänítøchá Dioscajpt nhijxy, ja'a Jerusalén jemýbiä. Jim hánajty miänacy tsajpootyp. Jim hánajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxon hánajty quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb

ñiyhahixø'oyiijän coo hänäjty piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaanç tehṃ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwáanäp ja'a Dios jaduṃ. ⁴ Jaduṃnä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'øwaannä xiuudsaannä. Tøø yø'øduhmbä hänäjty quiøxy cuhdägoonä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänáangombä:

—Cujaay jaduṃ. Tøyhájtøch nmädia'agy jaduṃ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jaduṃ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmó'owäbøch jaduṃ coo jaduṃ jiugyhädät.

⁷ Pøn mäjadaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadáambiøch jaduṃ.

⁸ Haa ja'a hajxy jaduṃ ca'a mäjadaacpä, jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaächpøga'añ, møød hajxy ca'a mäbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijts mäbäxujpä, møød hajxy quepychechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høhndaacpä.

⁹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänajty miøødä ja'a juxtujcpä orotsim. Mänítøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambä.

¹⁰ Nwiinhíjxypøch hänajty; ja'a Dioshespíritøch hänajty xyajwiinhijxp. Mänítøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptuṅguhduumän. Mänítøchä Dioscajpt xyajnähixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaanč tehṁ yhaamb jaanč tehṁ chämaambä cajpt hänajty nebiä Diosän. Jaduhñ hänajty yhaambä chämaambä nebiä hočhaa jaanč tehṁ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jaduhñ hänajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Jaanč tehṁ quiøxp hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänajty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hänajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänajty miøødä cujaay nebiatiä judíoshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänajty xøøbädsøømypiä; tägøøg hänajty tsuxpojpejpä; tägøøg hänajty jøøbojmanajpä; tägøøg hänajty xøøguhnaajxpä. ¹⁴ Majmetscä tsaä hänajty jiiby maa hänajty miuu'dsø'tsooñän. Jim tsaagøxp hänajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hänajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hänajty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hänajty

miøødä. Je'e ja'a cajpt hänäjty yajquipxaamby møødä curaahaaw møødä yhamuu'dsø'øgy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänäjty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipyx ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänäjty yoñä; jaduñ hänäjty quiøxpä; jaanä jaduñ yhooc hänäjtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiä, tægøøghii'x cumädaaxc metro hänäjty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hänäjty. Haagä oro ja'a cajpt hänäjty. Jaduhñ hänäjty quiähxø'øgy nebiä hijxt jaanç tehñ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaä hänäjty jiiby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsooñän, haagä hoçhaa hänäjty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hänäjty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänäjty miøød; ja'a miädägøøgpä, ágata hänäjty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänäjty miøød; ²⁰ ja'a miämägøoxpä, ónice hänäjty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hänäjty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hänäjty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänäjty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänäjty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänäjty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hänäjty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänäjty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'øw, haagä perlahädiuñ hänäjty cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hänäjty quiähxø'øgy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim chäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød.

23 Haamb tsämaambä Dios jim yhity mөөdä Meeghuung. Paadiä xөө jim quia'a hañ ni ja'a po'o. 24 Coö ja'a Dioshajxy jim yhañ chämamy, paadiä jäya'ayhajxy jiiby wiädita'añ, ja'a hajxy hänajty tөө ñähwá'ačhäbä. Mөөdä reyhajxy jiiby wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyijaty hoy yajxon. 25 Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduhn mänaa wyiingoodsø'øwa'añ maa yø'ø cajptän. 26 Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä. 27 Cabä haxøøgpä jiiby mänaa tiägø'øwa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyä jäya'ayhajxy jiiby tiägø'øwa'añ pønjatiä xiөө jiiby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miöödpä. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiөө jugyhadaamb nebiä Dios jigyhatiän.

22

1 Mänitöchä Diosmoonsä möjnөө tu'ug xyajnähixøøyy jaanč tehм tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänajty piädsømø'øy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänajty miöödhäña'ayän. Ja'a möjnөө jaduhmä, yejpiä jugyhajt jaduhn. 2 Møjtu'ugujcä möjnөө hänajty piäyø'øgy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hänajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hänajty tiөөmbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'ojaty hänajty tiөөmhaty. Ja'a yhaayhaamä jäya'ayhajxy ñähwá'ač wiinduhmyhagajpt. 3 Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ mөөdä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añijäm. 4 Jaduhnä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios

xiøøhajxiä, jim̄ cujaay miøødhadaänäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jaduhñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaañnä. Cabä xøø jim̄ yhanaañnä, ni jøøn jim̄ quia'a hajajaañnä. Ja'a Dios jim̄ hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim̄ tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim̄ guiobiernähada'añ.

⁶ Mänítøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehm̄ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduhñ coo ja'a mioonsä nõcxy yhawáanäxä coo miäbodhaty ti-jaty jadaänäp tunáanäp. Ja'a Dios jaduhñ na-jtscapxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootcujc yhity pønjatiä Diosmädia'agy hoy cudi-uumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduhñ tøø nhixy tøø nmädooy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhijxpädøøyy, mänítøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'aäch hänäjty tøø xyajwiinhíxiäbä; nja wiingudsähgø'øwáanhøch jaduhñ. ⁹ Mänítøch je'e xñämaayy:

—Ca'aäch xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähájtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäböcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänítøch xñämäaguiombä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uuch myaghídät. Naxy mdehm̄ yajwá'xät. ¹¹ Weenä

ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nømhøchhä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchhä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quiudiññäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cuiudiññäbä, haxøøgtúumhøch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootcujc hajxy yhity pønjaty nähwaatsp. Je'edshajxy jii by tægø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáanäp coo ja'a tømmdsa'am hajxy jiøø'xät ja'a jugyhajtyejpä.

¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jii by tiægø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähamädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychech-wiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a hønndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchhä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáanäxät. Høøchhä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhñä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduhñ mädoob, ween jaduhñ miänáambät:

—Min.

Pønä joot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän,

yagjugyhadaánäp jaduñ nebiä jjugyhatiän. Cab jaduñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjetiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayó'øwät. Coo hajxy jaduñ mjatc'øwät, mäniä Dios hajxy xjiaanç tehñ yajtsaächpógät nej yaa jaduñ myiñän cujaay hädaa librojooty.

¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjugyhádät cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiby xyajtäg'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Miñ paquiä Jesucristo. Miiç højts nWiindsønhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8